

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

NUTRAUKTI TYRIMĄ DĖL PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS SPRENDIMŲ, SUSIJUSIŲ SU KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMU, ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS

2023 m. rugpjūčio 22 d.
Vilnius

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2023 m. rugpjūčio 22 d. tvarkomajame posėdyje išnagrino klausimą dėl Panevėžio miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) sprendimų, susijusių su komunalinių atliekų tvarkymu, atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams tyrimo nutraukimo.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė :

(2) Konkurencijos taryba 2023 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 1S-81 (2023) pradėjo tyrimą dėl Savivaldybės sprendimų, susijusių su komunalinių atliekų tvarkymu, atitikties Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams (toliau – Tyrimas).

(3) Tyrimas pradėtas Konkurencijos tarybos iniciatyva. Konkurencijos taryba atkreipė dėmesį į Panevėžio miesto savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) sudarytus vidaus sandorius su AB „Panevėžio specialus autotransportas“ (toliau – Bendrovė) dėl komunalinių atliekų tvarkymo Savivaldybės teritorijoje ir komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių bei popieriaus atliekų rūšiuojamojo surinkimo Savivaldybės teritorijoje ir jų vežimo paslaugų.

(4) Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2022 m. gegužės 5 d. nutarime Nr. KT54-N5/2022¹ nurodė, jog savivaldybės pavedimas teikti viešąsias paslaugas sudarant vidaus sandorį galimas tik išimtinu atveju; prieš sudarant vidaus sandorį, turi būti įvertinta tokio sprendimo įtaka sąžiningai konkurencijai, t. y., tai, ar sudarant vidaus sandorį konkrečiam viešosios paslaugos teikėjui neteikiama privilegijų, nediskriminuojami kiti šioje rinkoje veikiantys ūkio subjektai.

(5) Iš Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje pateikiamų duomenų nustatyta, kad Administracija po minėto Konstitucinio Teismo nutarimo sudarė tris vidaus sandorius komunalinių atliekų tvarkymo srityje. Iš šių trijų vidaus sandorių šiuo metu galioja 2022 m. rugpjūčio 25 d. Komunalinių atliekų tvarkymo Panevėžio mieste paslaugų teikimo sutartis Nr. 22-2201 ir 2022 m. gruodžio 30 d. Komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių bei popieriaus atliekų rūšiuojamojo surinkimo Panevėžio miesto teritorijoje ir jų vežimo paslaugų teikimo sutartis Nr. 22-3227 (toliau – Sutartys). Vienas vidaus sandoris yra pasibaigęs².

(6) Vadovaujantis surinkta informacija, Konkurencijos taryba 2023 m. gegužės 12 d. nutarime Nr. 1S-81 (2023) pažymėjo, jog yra pagrindo įtarti, kad Savivaldybė, neatlikusi konkurencingos procedūros, sudarė vidaus sandorius su Bendrove dėl komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimo ir atitinkamai galėjo sudaryti nevienodas konkurencijos sąlygas Bendrovei ir komunalinių atliekų tvarkymo paslaugas potencialiai galintiems teikti ūkio subjektams tuo pažeidžiant Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimus.

¹ Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2022 m. gegužės 5 d. nutarimas Nr. KT54-N5/2022 (24.1-24.3 pastraipos).

² 2022 m. rugpjūčio 25 d. Laikinosios komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių bei popieriaus atliekų rūšiuojamojo surinkimo Panevėžio miesto teritorijoje ir jų vežimo paslaugų teikimo sutarties Nr. 22-2202 faktinė įvykdymo data – 2022 m. gruodžio 29 d.

(7) Tyrimo metu nagrinėtos aplinkybės rodo, kad be Bendrovės yra kitų ūkio subjektų, potencialiai galinčių teikti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugas, pavyzdžiui: UAB „ŠVAROS KOMANDA“³, UAB Ekonovus⁴ ir UAB Ecoservice projektai⁵.

(8) Taip pat Tyrimo metu nustatyta, kad Bendrovė dalyvavo UAB Panevėžio regiono atliekų tvarkymo centro paskelbtame konkurse „Mišrių komunalinių atliekų surinkimo Pasvalio rajono savivaldybės teritorijoje ir jų transportavimo į apdorojimo vietas (įrenginius) paslaugas“⁶.

(9) Tyrimo metu buvo priimti ir įsigaliojo įstatymų pakeitimai. 2023 m. liepos 6 d. įsigaliojo Konkurencijos įstatymo 2 straipsnio 1 dalies pakeitimas, kuriuo nustatyta, kad Konkurencijos įstatymu draudžiama viešojo administravimo subjektams priimti sprendimus, ribojančius konkurenciją, išskyrus šiame įstatyme, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme ar kituose įstatymuose nustatytus atvejus. Taip pat 2023 m. liepos 6 d. įsigaliojo Vietos savivaldos įstatymo 55 straipsnio pakeitimai, kuriais, be kita ko, nustatyta, kad šio straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 4 punktuose nurodytais atvejais Konkurencijos įstatymo 4 straipsnyje nustatyti reikalavimai ir draudimai nėra taikomi.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a :

(10) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 1 dalies nuostatomis, viešojo administravimo subjektai, įgyvendindami pavestus uždavinius, susijusius su ūkinės veiklos reguliavimu Lietuvos Respublikoje, privalo užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę. Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalis nurodo, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama priimti teisės aktus arba kitus sprendimus, kurie teikia privilegijas arba diskriminuoja atskirus ūkio subjektus ar jų grupes ir dėl kurių atsiranda ar gali atsirasti konkurencijos sąlygų skirtumų atitinkamoje rinkoje konkuruojantiems ūkio subjektams, išskyrus atvejus, kai skirtingų konkurencijos sąlygų neįmanoma išvengti vykdant Lietuvos Respublikos įstatymų reikalavimus.

(11) Konkurencijos įstatymo 28 straipsnio 3 dalies 2 punkte numatyta, kad Konkurencijos taryba priima nutarimą tyrimą nutraukti, jeigu tyrimo metu paaiškėja arba atsiranda šio įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje nurodytos aplinkybės. Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punkte numatyta, kad Konkurencijos taryba priima nutarimą atsisakyti pradėti tyrimą, jeigu pareiškime nurodytų faktinių aplinkybių tyrimas neatitinka Konkurencijos tarybos veiklos prioritetų.

(12) Konkurencijos taryba 2022 m. gruodžio 27 d. nutarimu Nr. 1S-136 (2022) „Dėl Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos veiklos, atliekant Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo priežiūrą, prioriteto patvirtinimo“ patvirtino savo veiklos prioritetą – atlikti tyrimus ar kitaip įsikišti į rinkos veikimą, jei toks įsikišimas galėtų reikšmingai prisidėti prie veiksmingos konkurencijos apsaugos ir taip užtikrinti kuo didesnę vartotojų gerovę. Tuo pačiu nutarimu patvirtintame Konkurencijos tarybos veiklos prioriteto įgyvendinimo apraše (toliau – Aprašas) buvo nustatyti pagrindiniai principai, kuriais vadovaudamasi Konkurencijos taryba priima sprendimus dėl tam tikro tyrimo atlikimo tikslingumo ir apimties. Vertinant, ar tyrimas atitinka veiklos prioritetą, vadovaujamosi Apraše nustatytais įtakos reikšmingai konkurencijai ir vartotojų gerovei, strateginės reikšmės ir racionalaus išteklių naudojimo principais. Kaip nurodyta Aprašo 5 punkte, nė vienas iš principų neturi iš anksto nustatytos lemiamos įtakos Konkurencijos tarybos sprendimui dėl konkretaus tyrimo atlikimo, tačiau Konkurencijos tarybai gali pakakti įvertinti tyrimą pagal vieną iš principų, kad galėtų priimti sprendimą dėl tyrimo tikslingumo ar apimties.

(13) Aprašo 14 punkte yra nurodyta, jog Konkurencijos taryba sieks atlikti tyrimus, kuriems reikalingi Konkurencijos tarybos ištekliai būtų proporcingi tikėtiniems tyrimų rezultatams. Aprašo 15.1 papunktyje nurodyta, kad Konkurencijos taryba, be kita ko, vertins konkretaus tyrimo tikslus bei tikimybę juos pasiekti, o 15.2 papunktyje nurodyta, kad Konkurencijos taryba vertins tyrimui atlikti reikalingą laiką, o taip pat būtinus bei turimus žmogiškuosius ir finansinius išteklius.

³ Prieiga internetu: https://rekvizitai.vz.lt/imone/svaros_komanda/.

⁴ Prieiga internetu: <https://rekvizitai.vz.lt/imone/ekonovus/> ir <https://www.ekonovus.lt/>.

⁵ Prieiga internetu: https://rekvizitai.vz.lt/imone/specializuotas_transportas/juridinis_asmuo/.

⁶ Prieiga internetu: https://eviesiejipirkimai.lt/download.php?dok_id=2004608202&file_id=2004638428.

(14) Savivaldybei priklausanti Bendrovė naudojami kitų savivaldybių teritorijoje skelbiamų konkurencingų procedūrų nauda ir suteikiamomis galimybėmis varžytis dėl paslaugų teikimo (nutarimo (8) pastraipa). Savivaldybė taip pat būtų galėjusi pasinaudoti konkurencingos procedūros nauda, sudaryti galimybes ūkio subjektams varžytis dėl komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimo jos teritorijoje ir išrinkti efektyviausią paslaugų teikėją. Be Bendrovės yra ir kitų ūkio subjektų, potencialiai galinčių teikti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugas (nutarimo (7), (8) pastraipos). Tuo tarpu Savivaldybė savo teritorijoje vykdė ne konkurencingą procedūrą paslaugų teikėjui parinkti, o sudarė vidaus sandorius su Bendrove. Atitinkamai, Tyrimo metu buvo nagrinėjama, ar Savivaldybė savo sprendimais galėjo sudaryti nevienodas konkurencijos sąlygas Bendrovei ir komunalinių atliekų tvarkymo paslaugas potencialiai galintiems teikti ūkio subjektams ir tuo pažeisti Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimus. Tačiau, kaip nurodyta šio nutarimo (9) pastraipoje, Tyrimo metu buvo priimti Konkurencijos įstatymo ir Vietos savivaldos įstatymo pakeitimai, kuriais buvo nustatytos išimtys iš Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio taikymo, įskaitant Vietos savivaldos įstatymo 55 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytus atvejus.

(15) Vietos savivaldos įstatymo 55 straipsnio 2 dalis ir jos 1 punktas nustato, kad savivaldybė gali steigti naujus viešųjų paslaugų teikėjus ir (ar) Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo arba Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo, arba Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo nustatyta tvarka pavesti viešųjų paslaugų teikimą jau įsteigtam viešųjų paslaugų teikėjui, kai teikiamos atliekų tvarkymo paslaugos.

(16) Taigi, priėmus minėtus įstatymų pakeitimus, šiuo metu galiojantis reguliavimas nustato išimtį iš Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimų taikymo nagrinėjamų Savivaldybės sprendimų atžvilgiu, kadangi šie sprendimai yra susiję su pavedimais teikti komunalinių atliekų tvarkymo paslaugas.

(17) Nors Savivaldybės sprendimai galėtų būti vertinami Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio atžvilgiu laikotarpiu nuo Savivaldybės sprendimų priėmimo iki teisės aktų pakeitimų įsigaliojimo 2023 m. liepos 6 d., tačiau net ir atlikus tyrimą bei nustačius pažeidimą laikotarpiu iki įstatymų pakeitimų įsigaliojimo, Savivaldybė, remiantis Konkurencijos įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 4 punktu, nebegalėtų būti įpareigota panaikinti / pakeisti sprendimus ir atlikti konkurencingą procedūrą, atsižvelgiant į šiuo metu galiojančią reguliavimą. Kaip minėta, Konkurencijos tarybos veiklos prioritetą yra atlikti tyrimus ar kitaip įsikišti į rinkos veikimą, jei toks įsikišimas galėtų reikšmingai prisidėti prie veiksmingos konkurencijos apsaugos ir taip užtikrinti kuo didesnę vartotojų gerovę. Tuo tarpu net ir atlikus Tyrimą situacija esant šiuo metu galiojančiam reguliavimui nebegalėtų būti pakeista, Tyrimo tikslai negalėtų būti pasiekti. Taigi, Tyrimo tęsimas neatitiktų racionalaus išteklių naudojimo principo.

(18) Įvertinus aukščiau nurodytas aplinkybes, konstatuotina, kad Tyrimo tęsimas neatitinka Konkurencijos tarybos veiklos prioriteto ir dėl šios priežasties Tyrimas turi būti nutrauktas.

(19) Kaip nurodyta Aprašo 6 punkte, Konkurencijos tarybos sprendimas atliekamą tyrimą nutraukti dėl to, kad jis neatitinka veiklos prioriteto, nereiškia, kad ūkio subjektų ar viešojo administravimo subjektų sprendimai ar kitokie veiksmai negali pažeisti Konkurencijos įstatymo reikalavimų.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 28 straipsnio 3 dalies 2 punktu,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

Nutraukti tyrimą dėl Panevėžio miesto savivaldybės sprendimų, susijusių su komunalinių atliekų tvarkymu, atitiktis Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams.

Nutarimas gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos arba nuo jo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje *kt.gov.lt* dienos, atsižvelgiant į tai, kas įvyksta pirmiau.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 188668192, Jogailos g. 14, Vilnius 01116
Dokumento pavadinimas (antraštė)	NUTRAUKTI TYRIMĄ DĖL PANEVĖŽIO MIESTO SAVIVALDYBĖS SPRENDIMŲ, SUSIJUSIŲ SU KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ TVARKYMU, ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-08-22 Nr. 1S-129 (2023)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Agnė Lukoševičiūtė, Vyresnioji patarėja, Teisės grupė
Sertifikatas išduotas	AGNĖ LUKOŠEVIČIŪTĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-08-22 13:36:47 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2019-04-29 18:51:35 – 2024-04-27 23:59:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jolanta Ivanauskienė, Pirmininkė, Konkurencijos tarybos nariai
Sertifikatas išduotas	JOLANTA IVANAUSKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-08-22 14:15:26 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-08-22 14:15:48 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2023-06-09 17:30:35 – 2028-06-07 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, į.k. 188668192 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 11:01:17 iki 2024-12-19 11:01:17
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.71.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-08-22 14:26:31)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-08-22 14:26:32 Dokumentų valdymo sistema Avilys